

Hodie Christus natus est

muziek voor advent en kerst

Woerdens
Vocaal
Ensemble

22 december 2010

Paul Smit Trombone
Mark van Kuilenburg Orgel
Hans Leeuwenhage Dirigent

Lutherse kerk Jan de Bakkerstraat Woerden Aanvang 20:00 uur
Voorverkoop 0348 483947 of via www.woerdensvocaalensemble.nl
Entree € 10,00 / € 8,50

Programma

<i>Nun komm der Heiden Heiland</i>	Baltasar Resinarius (1483-1544)
<i>Nun komm der Heiden Heiland</i> <i>(instrumentaal - orgel)</i>	Samuel Scheidt (1587-1654)
<i>Nun komm der Heiden Heiland</i> <i>Resonet in Laudibus</i>	John Eccard (1553-1611)
<i>Quem vidistis Pastores</i> <i>Lætentur Cœli</i>	Pietro Paulo Quartiero (1560-1601)
<i>Wahrlich, ich sage euch</i> <i>Ich taufe mit Wasser</i> <i>Uns ist ein Kind geboren</i>	William Byrd (1540-1623)
<i>In dulci jubilo</i>	Melchior Franck (1580-1639)
<i>Hodie Christus natus est</i>	Robert Lucas Pearsall (1795-1856)
	Luca Marenzio (1553-1599)

PAUZE

<i>There shall a star</i>	Felix Mendelssohn (1809-1847)
<i>O Heiland, rei die Himmel auf</i>	Johannes Brahms (1833-1897)
<i>O magnum mysterium</i> <i>Hodie Christus natus est</i>	Francis Poulenc (1899-1963)
<i>A Boy was born</i>	Benjamin Britten (1913-1976)
<i>Corpus Christi Carol</i> <i>Angels' Carol</i>	John Rutter (1945-)

Woerdens

Vocaal Ensemble

Sopraan

Paula van Cadsand
Charlotte van Lijnden
Corrie van Loenhoud
Martie Rijkhoek

Alt

Heleen Gombert
Lenie de Jongh
Regina Lievaart
Mariët van Rossum
Lidy van Vliet
Roelanda van Vliet

Tenor

Theo Emke
Jan Arie Oudshoorn
Harry de Rijk
Henk Theune

Bas

Jan Kievits
Arjan Soede
Rob Weide

Dirigent

Hans Leeuwenhage

Trombonist

Paul Smit

Organist

Mark van Kuilenburg

De muzieккеuze voor dit kerstconcert 2010 bestrijkt inhoudelijk de gehele kersttijd, een lange periode vanaf de eerste adventszondag tot en met Epifanie (Drie Koningen), met als thema '**De verschijning van Christus**'.

Met het motet '**Nun komm der Heiden Heiland**' van **Baltasar Resinarius** en in de uitvoering van **John Eccard** klinkt een eerste aankondiging van deze donkere, maar verwachtingsvolle periode. De tekst van de tweede compositie van **John Eccard** uit dit programma '**Resonet in Laudibus**' is het hoofdthema voor Kerst en Epifanie: *“Laat het weerklinken in lofprijzing met vrolijk handgeklap door Sion en de getrouwen: Heden is Hij verschenen in Israël, uit de maagd Maria is de Koning geboren. Het is in vervulling gegaan, hetgeen Gabriël heeft voorspeld”*.

Volgens de nieuwtestamentische toonzettingen van **Melchior Franck** richt 'boodschapper' Johannes de Doper de aandacht op Jezus: *“Ik doop u met water, maar Hij die na mij komt is meer dan ik, want Hij was er vóór mij. Ik ben het niet eens waard om de riemen van zijn sandalen los te maken.”* (Joh. 1, 26-27)

Zo wordt ons in het tweede motet van **Melchior Franck** gewezen op de voortekenen van Gods Koninkrijk wat nabij is in de evangelietekst voor de tweede adventszondag: *“Waarlijk, ik verzeker jullie dat deze generatie niet verdwenen is wanneer dit alles gebeurt”*. (Lucas 21, 32-33)

Hierbij sluit het openingskoor uit het onvoltooid gebleven oratorium 'Christus' van **Felix Mendelssohn** prachtig aan! *“Een ster komt op uit Jacob, een scepter uit Israel. Vijanden slaat hij neer, stad en land verovert hij! Uit Jacob staat een heerser op.”* (Numeri 24, vers 17)

Dit motet mondt uit in het prachtige overbekende Duitse koraal '**Wie schon leuchtet der Morgenstern!**', een 'muzikale verstilling' na zoveel fysiek geweld in deze compositie voor koor en orgel.

In de derde compositie van **Melchior Franck** '**Uns ist ein Kind geboren**' ziet het volk dat in duisternis ronddoelt een schitterend licht! *“We gaan op zoek naar het Kind dat ons is geboren is en op wiens schouders de heerschappij rust. Deze namen zal Hij dragen: Wonderbare raadsman, Goddelijke held, Eeuwige vader en Vredevorst. Alleluja!”* (Jesaja 9)

Net zoals Zondag Lætare in de vastentijd mag op de derde adventszondag (Gaudete: Verheugt u, verblijdt u) de kleur roze in de liturgie worden gebruikt in plaats van paars.

De vijfstemmige compositie '**Lætentur Coeli**' van **William Byrd** past goed op deze zondag. Hier wordt bezongen dat hemel en aarde vol blijdschap zullen zijn wanneer de Heer komt. *“De bergen zullen jubelen, rechtvaardigheid en overvloed zal de mensheid ten deel vallen”*.

De verwachting van vreugde die met Kerst realiteit wordt, wordt reeds op deze zondag bezongen.

Traditiegetrouw klinkt op de vierde adventszondag de introitus 'Rorate Coeli': Wolken regenen gerechtigheid. Naarmate de adventstijd vordert worden de teksten van verlangen in de komst van de Redder en de schreeuw om bevrijding heftiger.

De tekst van het motet '**O Heiland, reiß die Himmel auf**' van **Johannes Brahms** is hiervan een goed voorbeeld: *“O Heiland, scheur de hemel open, rijt de hemeldeuren uit het slot! Breekt uit in regens, laat ons niet in het donker zijn. Wij zijn in grote nood, wij leven allen naar de dood!”* Maar ook: *“Breek uit in pracht, dat berg en dal van lente lacht!”*

De ster wordt uiteindelijk het eerst gezien door de herders. Zij verlieten hun kudde en vonden het pasgeboren kind en een koor van Engelen die de Heer lofzongen: *“Herders vertelt ons wie Gij hebt gezien, wie is verschenen op aarde? Kondigt de geboorte van Christus aan, Noé noé noé!”* ('**Quem vidistis Patores**', **Pietro Paulo Quartiero**)

De specifieke tekst voor de kerstnacht '**Hodie Christus natus est**' en '**O magnum mysterium**' op composities van respectievelijk **Luca Marenzio** en **Francis Poulenc** vormen het hoofdthema van dit kerstprogramma: *“Heden is Christus geboren, vandaag is ons de Verlosser verschenen. Engelen zingen zeggende: Ere zij God in de Hoge!”* *“O groot mysterie en wonderbaarlijk sacrament dat zelfs de dieren de pasgeboren Heer mogen aanschouwen, liggend in een kribbe”*.

De composities van **Robert Lucas Pearsall**, ('**In dulci jubilo**'), **Benjamin Britten** (uit '**A Boy was born**') en **John Rutter** ('**What sweeter music**' en '**Angels' Carol**') onderstrepen de Kerstboodschap ten voeten uit.

Nun komm der Heiden Heiland (Resinarius, Scheidt, Eccard)

Nun komm, der Heiden Heiland,
 Der Jungfrauen Kind erkennt,
 Des sich wundert alle Welt,
 Gott solch Geburt ihm bestellt.
 Lob sei Gott, dem Vater getan,
 Lob sei Gott seinem eingen Sohn,
 Lob sei Gott dem heiligen Geist,
 Immer und in Ewigkeit.

Kom toch, gij Heiland Gij,
 Die 't kind van de maagd hebt herkend,
 Waar heel de wereld zich verwondert
 Dat God deze geboorte heeft gebracht!
 Eer God, de Vader,
 Eer God zijn enige Zoon,
 Eer God de heilige Geest,
 Altijd en in eeuwigheid.

Resonet in laudibus (Resinarius)

Resonet in laudibus
 cum jucundis plausibus
 Sion cum fidelibus.
 Apparuit quem genuit Maria.
 Sunt impleta,
 quae praedixit Gabriel.
 Eia, eia, virgo Deum genuit
 Quem divina voluit clementia.

Laat het weerklinken in lofprijzing
 met vrolijk handgeklap
 door Sion en de getrouwen.
 Hij is verschenen, door Maria gebaard.
 Al wat Gabriël heeft voorspeld
 is in vervulling gegaan.
 Zie, de maagd heeft God gebaard
 zoals de goddelijke goedertierenheid
 het heeft gewild.
 Heden is hij verschenen in Israël.
 Uit Maria is een koning geboren,
 de grote naam van de Heer, Emanuel,
 hetgeen door Gabriël is aangekondigd.

Hodie apparuit in Israel.
 Ex Maria virgine est natus Rex.
 Magnum nomen Domini Emanuel.,
 Quod annunciatum est per Gabriel.

Quem vidistis Pastores (Quartiero)

Noe, Noe,
 Quem vidistis pastores dicite?
 Annuntiate nobis:
 in terris quis apparuit?
 Natum vidimus et choros Angelorum
 collaudantes Dominum.
 Pastores, dicite quidnam vidistis?
 Et annuntiate Christi Nativitatem.

Noé, Noé,
 Herders, vertel ons, wie hebt gij gezien?
 Verkondig aan ons:
 wie is verschenen op aarde?
 We zagen een boreling en een koor van
 engelen die de Heer lof zongen.
 Herders, spreek! Wat hebt gij gezien?
 Kondigt de geboorte van Christus aan!

Lætentur Cœli (Byrd)

Lætentur Cœli, et exultet terra.
 Jubilate montes laudem,
 quia Dominus noster veniet
 et pauperum suorum miserebitur.
 Orietur in diebus tuis justitia
 et abundantia pacis.

Gij Hemelen prijst en aarde verheugt u.
 Gij bergen prijst met jubelzang,
 want onze Heer is tot ons gekomen,
 heeft zich ontfermd over zijn arme volk.
 Gerechtigheid zal heersen in uw dagen
 en er zal vrede in overvloed zijn.

Wahrlich, ich sage euch (Franck)

Wahrlich, ich sage euch
Dies Geschlecht wird nicht vergehen
Bis daß es alles geschehe.
Himmel und Erde vergehen,
Aber meine Wort vergehe nicht.

Voorwaar, ik zeg u:
Deze generatie zal niet verdwijnen
eer dit alles gebeurt.
Hemel en aarde zullen verdwijnen,
maar mijn woord zal nooit vergaan.

Ich taufe mit Wasser (Franck)

Ich taufe mit Wasser,
aber er ist mitten unter euch getreten.
Der ist's der nach mir kommen wird
welcher vor mir gewesen ist,
des ich nicht werd bin
daß ich seine Schuhrieme auflöse.

Ik doop met water,
maar Hij is midden onder u gekomen.
Hij is het die na mij komen zal,
Hij is er vóór mij geweest,
ik ben niet waardig
zijn schoenriemen los te maken.

Uns ist ein Kind geboren (Franck)

Uns ist ein Kind geboren, alleluia,
Ein Sohn ist uns geboren, alleluia,
Welches Herrschaft ist auf seiner
Schulter.
Und er heißt Wunderbar, Rat, Kraft,
Ewig Vater, Friedefürst.
Alleluia.

Ons is een kind geboren, alleluia,
Een zoon is ons geboren, alleluia,
op wiens schouder de heerschappij
rust.
En hij heet Wonderbare raadsman,
Goddelijke held, Eeuwige Vader,
Vredevorst. Alleluia.

In dulci jubilo (Pearsall)

In dulci jubilo
Let us our homage shew:
Our heart's joy reclineth
In praeseptio;
And like a bright star shineth
Matris in gremio,
Alpha es et O!
O Jesu parvule,
My heart is sore for Thee!
Hear me, I beseech Thee,
O puer optime;
My praying let it reach Thee,
O princeps gloriae.
Trahe me post te.
O patris caritas!
O Nati lenitas!
Deeply were we stained
Per nostra crimina.

In zoete vreugde
Zingt nu en wees blij!
De vreugde van ons hart
ligt in de kribbe,
en straalt als de zon
in moeders schoot,
U bent alpha en omega!
O tere Jezus
Ik verlang zo naar U!
Troost mijn gemoed
O, beste der jongelingen
Door al Uw goedheid
O prins van de glorie.
Breng me bij U!
O liefde van de Vader!
O zachtmoedigheid van de Zoon!
We zouden allen verloren zijn
Door onze zonden.

But Thou for us hast gained
Coelorum gaudia,
Qualis gloria!
Ubi sunt gaudia,
If that they be not there?
There are Angels singing
Nova cantica;
And there the bells are ringing
In Regis curia.
O that we were there!

Maar Gij hebt voor ons verdiend
De vreugde van de hemel
Waren we daar maar!
Er is nergens meer
vreugde dan daar!
Waar de engelen
nieuwe liederen zingen,
en de bellen klinken
in het hof van de Koning.
Waren we daar maar!

Hodie Christus natus est (Marenzio)

Hodie Christus natus est.
Hodie salvator apparuit.
Hodie in terra canunt Angeli,
Lætantur Archangeli.
Hodie exsultant justi dicentes:
Gloria in excelsis Deo.
Alleluia.

Heden is Christus geboren.
Heden is de Verlosser verschenen.
Heden zingen op aarde de Engelen,
verheugen zich de Aartsengelen.
Heden juichen de rechtvaardigen:
Ere zij God in den hoge.
Alleluia.

* * * **PAUZE** * * *

There shall a star (Mendelssohn)

There shall a star from Jacob come
forth
and a sceptre from Israel rise up
and dash in pieces princes and
nations.
How brightly beams the morning star
with sudden radiance from afar
with light and comfort glowing.
Thy word, Jesus, inly feeds us,
rightly leads us,
life be stowing.
Praise, oh such love overflowing.

Een ster zal opgaan uit Jacob

en een scepter zal oprijzen uit Israël
en hij zal prinsen en naties verslaan.

Hoe helder straalt de morgenster
met een plotselinge glans in de verte
stralend met licht en troost.
Uw woord, Jezus, voedt ons innerlijk,
leidt ons op het rechte pad,
leven wordt geschonken.
O prijs zulke overvloedige liefde.

Heiland, rei die Himmel auf (Brahms)

O Heiland rei die Himmel auf
Herab, herab, vom Himmel lauf!
Rei ab vom Himmel Tor uns Tr,
Rei ab, wo Schloß und Riegel fr!
O Gott, ein' Tau vom Himmel gie;
Im Tau herab, o Heiland, flie.
Ihr Wolken, brecht und regnet aus
Den König über Jakobs Haus.
O Erd', schlag aus, schlag aus, o Erd',
Daß Berg und Tal grün alles werd'
O Erd', herfür dies Blümlein bring,
O Heiland, aus der Erden spring.
Wo bleibst du, Trost der ganzen Welt,
Darauf sie all' ihr' Hoffnung stellt ?
O komm ach komm vom höchsten Saal
Komm trst uns hier im Jammertal.
O klare Sonn', du schöner Stern,
Dich wollten wir anschauen gern.
O Sonn', geh auf, ohn' deinen Schein
In Finsternis wir alle sein.
Hier leiden wir die größte Not,
Vor Augen steht der ewig' Tod;
Ach komm, fhr uns mit starker Hand
Vom Elend zu dem Vaterland.
Da wollen wir all' danken dir,
Unserm Erlöser, für und für.
Da wollen wir all' loben dich
Je allzeit immer und ewiglich.

O magnum mysterium (Poulenc)

O magnum mysterium, et admirabile
Sacramentum,
Ut animalia viderent Dominum natum
Jacentem in praesepio,
Beata Virgo.

Hodie Christus natus est (Poulenc)

Hodie Christus natus est.
Hodie salvator apparuit.
Hodie in terra canunt Angeli,
Ltantur Archangeli.
Hodie exsultant justi dicentes:
Gloria in excelsis Deo.
Alleluia.

O Heiland, scheur de hemelen open,
daal uit uw hemel neer.
Ruk open, rijt ze uit het slot
de hemeldeuren!
Dauwt, hemelen, schenkt u uit
Daal, Heer, als dauw op dorstig kruid
Gij wolken, breekt in regens neer
Regent de Heiland, Israëls heer
Breek aarde, breek uit in pracht ,
dat berg en dal van lente lacht.
O, aarde, wek die rozen rood
ontspring Heer aan der aarde schoot.
Waar blijft Gij toch, o werelds troost
die wij verbeiden onverpoosd?
O, daal toch uit uw hoog paleis
in ons verloren paradijs.
Gij klare zon, gij schone ster ,
door ons aanschouwd van eindloos ver
O zon ga op, o zonneschijn
Laat ons niet in het donker zijn.
Wij zijn hier in zo grote nood
wij leven allen naar de dood;
O, kom en voer met sterke hand
ons weer terug naar 't vaderland.
Wij allen willen u danken zeer,
Onze Verlosser, steeds maar weer.
Wij willen u loven, ja altijd,
nu en tot in eeuwigheid.

O groot mysterie en wonderbaarlijk
sacrament,
dat zelfs dieren de pasgeboren Heer
mogen aanschouwen, liggend in een
kribbe, gezegende Maagd.

Heden is Christus geboren.
Heden is de Verlosser verschenen.
Heden zingen op aarde de Engelen,
verheugen zich de Aartsengelen.
Heden juichen de rechtvaardigen:
Ere zij God in den hoge.
Alleluia.

A Boy was born (Britten)

A Boy was born in Bethlehem;
Rejoice for that, Jerusalem!
Alleluya.
He let himself a servant be,
That all mankind He might set free:
Alleluya.
Then praise the Word of God who
came
to dwell within a human frame.
Alleluya.

Een Jongen is geboren in Bethlehem;
Verheugt u daarover, Jerusalem!
Alleluia.
Hij maakte zichzelf tot dienaar,
Zodat Hij de hele mensheid kon
bevrijden: Alleluia.
Prijs dus het woord van God die kwam
om in een menselijk omhulsel te
vertoeven.
Alleluia.

Corpus Christi Carol (Britten)

He bear her off, he bear her down
he bear her into an orchard ground
Lully lullay, lully lullay
The falcon hath borne my mate away
And in that orchard there was a hold
That was hanged with purple and gold
And in that hold there was a bed
And it was hanged with gold so red
Lully lullay, lully lullay

The falcon hath borne my mate away
And on this bed there lyeth a knight
His wound is bleeding day and night
By his bedside kneeleth a maid
And she weepeth both night and day
Lully lullay, lully lullay
The falcon hath borne my mate away
By his bedside standeth a stone
Corpus Christi written thereon.

Corpus Christi Carol is een middel- of vroegengels gezang, dat werd ontdekt in 1504. Niemand precies weet waar het over gaat.

Het lied heeft zeven strofen, het aantal zeven heeft waarschijnlijk een religieuze betekenis, omdat zeven als een perfect getal wordt beschouwd, het getal hier in het zevende couplet terugkeert en Christus in het zevende couplet wordt genoemd.

Over de betekenis van het lied bestaan verschillende theorieën: het lied wordt wel in verband gebracht met de Graal-legende, waarin de gewonde ridder de eeuwig aan zijn benen gewonde Fisher King is, de beschermer van de Graal. De "orchard brown" stelt dan het verwaarloosde Koninkrijk voor.

Ook kan de ridder allegorisch Christus voorstellen, die eindeloos lijdt voor de menselijke zonden. De zeven coupletten verwijzen dan naar de zeven hoofdzonden, en de maagd aan de zijde van de ridder verwijst dan naar Maria. De "orchard brown" verwijst hier naar de heuvel Golgotha, waar de kruisen het bos voorstellen. De "hall hanged with purpill and pall" stelt dan de graftombe van Christus voor. Overal vindt men religieuze symboliek: de valk, als roofvogel, kan degenen voorstellen die Christus vervolgden, maar ook de hergeboorte van Christus. Ook de kleuren zijn symbolisch: paars is de Koninklijke kleur, goud stelt Rijkdom voor, en zwart (fluweel) waarschijnlijk Dood. De vijfde zetting van Britten (1933, op. 3) is opgedragen aan de gesneuvelden uit de Eerste Wereldoorlog.

Angels' Carol (Rutter)

Have you heard the sound
of the angels voices
ringing so sweetly, ringing so clear.
Have you seen the star
shining out so brightly
as a sign from God that
Christ the Lord is here.

Have you heard the news
that they bring from heaven
to the humble shepherds
who have waited so long.
Gloria in excelsis Deo.
Hear the angels sing
their joyful song.

He is come in peace
in the winter's stillness
like a gentle snowfall
in the gentle night.
He is come in joy
like the sun at morning
filling all the world
with radiance and with light.

He is come in love
as a child of Mary.
In a simple stable
we have seen his birth,
Gloria in excelsis Deo.
Hear them sing: peace on earth
He will bring new light
to a world in darkness.

Heb je het geluid van de stemmen
van de engelen gehoord
die zo zoet, zo helder klinken.
Heb je de ster gezien
die zo schitterend blinkt.
als een teken van God
dat Christus de Heer hier is.

Heb je het nieuws gehoord
dat ze uit de hemel brachten
aan de nederige herders
die al zo lang hebben gewacht.
Gloria in den Hoge.
Hoor de engelen
hun vreugdevolle lied zingen.

Hij is in vrede gekomen
in de stille winter
als een zachte sneeuwval
in de rustige nacht.
Hij is in vreugde gekomen
als de zon in de morgen
die de hele wereld vult
met glans en met licht.

Hij is in liefde gekomen
als het kind van Maria.
In een eenvoudige stal
hebben we zijn geboorte gezien.
Gloria in den Hoge.
Hoor ze zingen: vrede op aarde
Hij zal nieuw licht brengen
aan een donkere wereld.

Hans Leeuwenhage (1959) studeerde kerkmuziek, orgel, directie en solozang aan het Nederlands Instituut voor Kerkmuziek (N.I.K.) in Utrecht. Haite van der Schaaf, Kees de Wijs, Reinier Wakelkamp, Krijn Koetsveld en Cilly Dorhout waren o.a. zijn docenten. Aan het Alkmaars Conservatorium behaalde hij in 1992 het praktijkdiploma koordirectie en daarmee het eindexamen kerkmuziek. Daarnaast volgde hij lessen orkestdirectie aan het Utrechts Conservatorium bij David Porcelain.

Tot 1996 was Hans Leeuwenhage als kerkmusicus gedurende bijna vijftien jaar werkzaam in de Lutherse kerk te Woerden en Bodegraven. In Woerden, zijn geboorteplaats, was hij als dirigent medeoprichter van het Woerdens Vocaal Ensemble 'Voces Lauri', waar hij nu opnieuw (interim) dirigent is na het vertrek van Itamar Lapid.

Sinds 1991 is Hans Leeuwenhage dirigent van Koor de Baronnye te IJsselstein. Daarnaast is hij sinds 1996 als cantor en dirigent van het Janskoor verbonden aan de Oekumenische Studentengemeente EUG, die zetelt in de Janskerk te Utrecht. Als dirigent leidde hij de uitvoering van Henny Vrienten's kerkmuziek die in september 2008 in de Janskerk in première ging.

Hans Leeuwenhage is als vaste medewerker verbonden aan het landelijk sectorinstituut amateurkunst 'Kunstfactor' en daardoor nauw betrokken bij de organisatie van speciale evenementen zoals 'Europa Cantat' in de zomer van 2009.

Paul Smit volgde muzieklessen bij internationaal bekende specialisten op het gebied van de muziek uit de renaissance- en de barokperiode. Zo studeerde hij o.a. bij Ton Koopman, Jordi Saval, Charles Toet, Bruce Dickey en Rebecca Stewart.

Thans speelt Paul uitsluitend renaissance-trombone en tromba da tirarsi, de 14^e-eeuwse schuiftrompet; een keuze die voortkomt uit zijn grote affiniteit met de vocale muziek uit deze periode.

Hij speelde o.a. als freelancertrombonist bij Capella Amsterdam, Musicalische Compagny (Duitsland) en bij Erik van Nevel (België).

In binnen- en buitenland verleende hij zijn medewerking aan grammofoonplaat-, cd-, radio- en televisieopnamen.

Als een van de weinige trombonisten bespeelt Paul een origineel zeventiende-eeuws instrument, afkomstig uit het Portugese hof.

Mark van Kuilenburg (1962) is dirigent, organist en pianist.

Hij was al jong muzikaal actief in de Willibrord-cantorij in Oegstgeest die onder leiding stond van Egbert van Goor. Zijn eerste orgellessen kreeg hij van hem en later van Theo Goedhart, op het Metzler-orgel in de Groene kerk in Oegstgeest.

In Utrecht nam hij als privéleerling orgellessen bij Peter van Dijk. Inmiddels afgestudeerd in de sociale geografie besloot hij in tweede instantie toch voor de muziek te kiezen. In 1994 schreef hij zich in op het Utrechts conservatorium. Hij volgde er de studies orgel, kerkmuziek en koördirectie en sloot ze alledrie met goed gevolg af.

Mark is momenteel actief als organist en pianist in de Janskerk in Utrecht, als dirigent en als freelance musicus.

Het **Woerdens Vocaal Ensemble** is een projectkoor dat in 1998 is opgericht. Het bestaat uit ervaren amateur-zangers die zelfstandig de muziek instuderen. De samenstelling en grootte van het koor wisselt per project, wel is er een vaste kern van zangers. Het koor brengt muziek uit verschillende stijlperioden ten gehore, voor een belangrijk deel religieuze muziek, die zowel polyfoon als homofoon van karakter kan zijn. Bij een concert met muziek uit de Barok of Romantiek is er vaak begeleiding door orgel, een basso continuo of een klein orkest. Geregeld verlenen solisten hun medewerking.

Jaarlijks geeft het koor twee tot drie concerten, meestal in de Evangelisch Lutherse Kerk te Woerden, steeds met een wisselende thema. Na jarenlang gezongen te hebben onder leiding van Itamar Lapid zal vanaf januari 2011 een nieuwe dirigent aantreden. Bij dit concert is Hans Leeuwenhage dirigent ad interim.

Heb je belangstelling om met ons mee te doen, neem dan contact op met Corrie van Loenhoud.

 (0346) 242263

 corrie.vanloenhoud@taraxacum.nl

Voor meer informatie bezoek onze website.

 www.woerdensvocaalensemble.nl

Wij danken onze sponsors hartelijk voor hun bijdragen.

Tournoysveld 79c, 3443 ES Woerden ▪ (0348) 417372
www.meiwah.eu

Nieuwstraat 3-5, 3441 EA Woerden ▪ (0348) 418882
www.natuurwinkel.nl

Oosteinde 68, 3466 LB Waarder ▪ (0348) 501166
www.dekoninghoveniers.nl

Voorstraat 88A, 3441 CP Woerden ▪ (0348) 432778
www.chouette.eu

Westdam 3 L, 3441 GA Woerden ▪ (0348) 690060
www.vsbfondsworden.nl

THE COLLECTIONS

Johan van Oldenbarneveltlaan 28, 3445 AE Woerden ▪ (0348) 407390
www.thecollections.eu

Woerdens

Vocaal Ensemble